

ಮೆಣಸಿನಕಾಂತು : ಸಮಗ್ರ ಕೀಟ ನಿರ್ವಹಣೆ

ಪ್ರಥಾಂತ ಕೆ. ನಾಟೀಕಾರ ಮತ್ತು ಆರ್. ಎಸ್. ಗಿರಿಧ್ವಿ
ಕೃಷ್ಣ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ - ೫೬೦ ೧೦೫

ಫೋನ್: ೯೪೪೬೫೬೭೬೬೮೮೨

ಮಿಂಚಂಚೆ: shanthunatikar@gmail.com

ಕೃಷ್ಣಯು ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗೆಲು ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳ ಮೇರೆ ಹೊಳೆಯವುದು ಅನಿವಾಯ. ಅಂತಹ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಂತು ಬೆಳೆಯೂ ಒಂದು. ಈ ಬೆಳೆಯ ಇತ್ತಲಿಗೆ "ಬ್ರೀಕ್" ಹಾಕುವ ಅನೇಕ ಕೀಟಗಳು ತಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲೇ ಹೊಳೆದಳ್ಳು ಹಾನಿ ನಿಶ್ಚಿತ. ಇತ್ತನೆ ನಂತರ ಬಿಂದಿ ತಂಡಿನಿಂದ ಹಾರಂಜನಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಉಪಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಈ ಲೇಬನ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ ಬೆಳೆ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಾಣಿಜ್ಯ ಬೆಳೆ. ಈ ಸಸ್ಯದ ಹಸಿಕಾಯಿ ಹಾಗೂ ಹಣ್ಣಗಳನ್ನು ಸಾಂಭಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೆಣಸಿನ ಹಣ್ಣನ್ನು ಒಣಗಿಸಿ, ಮಡಿಮಾಡಿ ಹಲವಾರು ಅಡಿಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮೆಣಸಿನ ಮಡಿ ಮತ್ತು ಪೇಸ್ಪ್ರೆಗಳನ್ನು ಹೊರ ದೇಶಗಳಿಗೆ ರಘ್ತ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಶರೀರ ಮೋಷಣೆಗೆ ಬೇಕಾದ 'ಎ' ಮತ್ತು 'ಸ್' ಅನ್ನಾಂಗಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಮೆಣಸಿನ ಸಸ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳೂ ಜಿಷ್ಣಿ ಗುಣಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿವೆ.

ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿಯ ಇಳುವರಿಯ ಮಟ್ಟ ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕೀಟ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ಜೀವಗಳ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮೆಣಸಿನ ಗಿಡಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಮುಖ್ಯ ಕೀಟಗಳಿಂದರೆ ಟ್ರಿಪ್ಸ್ ನುಸಿ, ಎಪಿಡ್ರೋ ಹೇನ್, ಬಿಳಿನೋಣ, ಸಣ್ಣ ಜೀಡು, ಕಾಂಡ ಕತ್ತರಿಸುವ ಕೀಟ ಹಾಗೂ ಕಾಯಿ ಕೊರೆಯುವ ಕೀಟಗಳು. ಇವುಗಳಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಜಾತಿಯ ಗೆದ್ದಲು, ಬಸವನ ಹುಳು ಹಾಗೂ ಸಹಸ್ರಪದಿಗಳು ಕೂಡ ಬೆಳಗೆ ಹಾನಿ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಕೀಟ ಬಾಧೆಯ ಸೆಸಿ ಮಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹಾನಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೀಟಗಳ ಬಾಧೆ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಸೂಕ್ತ.

ಕಾಯಿ ಕೊರೆಯುವ ಕೀಟದ ಬಾಧೆ

೧. ಟ್ರಿಪ್ಸ್ ನುಸಿ

ಟ್ರಿಪ್ಸ್ ಕೀಟಗಳು ಅತಿ ಸಣ್ಣವು. ಆದರೆ ಅವುಗಳಿಂದಾಗುವ ಹಾನಿ ಬಹಳ. ಈ ಕೀಟವು ೨–೩ ಮೀ.ಮೀ. ಉದ್ದ್ವಾಗಿದ್ದು ತಿಳಿ ಕಂದು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದಾಗಿದ್ದು, ಕೂದಲುಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ರೆಕ್ಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಹಣ್ಣು, ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಚೆಗುರು ಎಲೆಗಳ ಅಂಗಾಂಶದೊಳಕ್ಕೆ ಬುಜ್ಜಿದ್ದುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಹಣ್ಣು ೫೦–೬೦ ಮೊಟ್ಟೆಗಳನ್ನಿಡೆಬಲ್ಲದು. ಮೊಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಏದು ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ ಮರಿಗಳು ಸುವಾರು ೨–೮ ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ತಲುಪುತ್ತವೆ. ಪ್ರಾಯದ ಟ್ರಿಪ್ಸ್ ನುಸಿ ೫೦ ದಿವಸಗಳವರೆಗೆ ರಸ ಹೀರಿ ಜೀವನ ಚಕ್ರವನ್ನು ಮೊಟ್ಟೆಯಿಂದ ಪ್ರಾಯದವರೆಗೆ ಜೀವನ ಚಕ್ರವನ್ನು ಮಾತ್ರಿಕೊಳಿಸಲು ಸುವಾರು ೧೫–೨೦ ದಿವಸಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾಯದ ಕೀಟ ಮತ್ತು ಮರಿಹುಳುಗಳು ಎಲೆಯ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಉಜ್ಜಿ ರಸ ಹೀರುವುದರಿಂದ ಎಲೆಗಳು ಅಂಜಿನಿಂದ ಒಳಗಡೆ ಮುದುಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಎಲೆಗಳು ಒರಟಾಗುತ್ತವೆ. ಮೆಣಸಿನ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳು ಮುದುಡುವುದಕ್ಕೆ 'ಮುಟುರೆ' ರೋಗ ಅಥವಾ 'ಚಂಡಿ' ರೋಗ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಮೆಣಸಿನ ಗಿಡದ ಎಲೆಗಳು ಮುಟುರೆ ಆಗುವ ಪ್ರಮಾಣ ಟ್ರಿಪ್ಸ್ ನುಸಿಯ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಬಾಧಿತ ಭಾಗಗಳು ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಗಿಡಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಹೂ, ಮೊಗ್ಗು ಒರಟಾಗಿ, ಕಾಯಿಗಳು

ಉದುರುತ್ತವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಭಾಧೆ ತೀವ್ರವಾದರೆ ಎಲೆಗಳು ಬಿರುಸಾಗುತ್ತವೆ. ಗಿಡಗಳ ಕುಡಿ ಭಾಗಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುಂಠವಾಗಿ ಒಣಗಿ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಈ ಕೀಟವು ಎಲೆ ಮುಟ್ಟರು ನಂಜು ರೋಗವನ್ನು ಹರಡುತ್ತದೆ. ಈ ಕೀಟದ ಸಂತತಿ ಉಷ್ಣ ಹವಾಮಾನದಲ್ಲಿ ಅವ್ಯಾಹರವಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ

- ಸಸಿ ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ (ಒಂದು ಹಕ್ಕೇರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಸಿ ಮಡಿಗೆ) ೧೦ ದಿವಸಗಳ ನಂತರ ಹರಡು ಸಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ೨೫೦ ಗ್ರಾಂ ಶೇ. ೩ ರ ಕಾರ್ಬೋಫ್ಯೂರಾನ್ ಹರಳು ಅಥವಾ ಶೇ. ೧೦ ರ ಫೋರೆಟ್‌ ಹರಳುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಆಳ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಬೇಕು.
- ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಇನೇ ವಾರ ಮತ್ತು ನಾಟಿಯಾದ ೨, ೩, ೪ ಮತ್ತು ೧೧ನೇ ವಾರದಂದು ೧.೨ ಮಿ.ಲೀ. ಡ್ಯೂಮೀಫೋರೆಯೆಟ್ ಇಂ ಇ.ಸಿ. ಅಥವಾ ೦.೫ ಮಿ.ಲೀ. ಮಿಫ್ಯೂಲ್ ಪ್ರಾರಾಥಿಯಾನ್ ಇಂ ಇ.ಸಿ. ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಅಂತರ ಬೇಸಾಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದರಿಂದ ಕಳಿ ನಾಶದ ಜೊತೆಗೆ ಟ್ರಿಪ್‌ ನುಸಿಯ ಕೋಶಗಳು ಸಹ ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ.
- ಮುರಬು ರೋಗದ ಭಾಧೆ ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಶೇ. ೦.೫ ರ ಬೆಳ್ಳೊಳ್ಳಿ + ಹಸಿ ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ + ಸಿಂಪೆ ಎಣ್ಣೆ ಕಷಾಯವನ್ನು ಬೇವು ಜನ್ಯ ಕೀಟನಾಶಕದೊಂದಿಗೆ ೨.೫ ಮಿ.ಲೀ. ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬೆರೆಸಿ ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಸಿಂಪರಣ ಮಾಡಬೇಕು.

೨. ಜೀಡ ನುಸಿ: (ಮೈಟ್ ನುಸಿ/ ಸಣ್ಣ ಜೀಡ)

ಸಣ್ಣ ಜೀಡವು ದನಕರುಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ಉಣಿ ಜಾತಿಗೆ ಸೇರಿದೆ. ಸಣ್ಣ ಜೀಡ (ನುಸಿ) ಬಲು ಚೆಕ್ಕಿದಾಗಿದ್ದು ಬರಿಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣಿಸದೆ. ಆದರೆ ಆದರಿಂದಾಗುವ ಹಾವಳಿ ಗುರುತು ಹಿಡಿಯಬಹುದು. ಈ ನುಸಿ ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದಾಗಿದ್ದು, ಸುಮಾರು ೦.೧ ಮಿ.ಮೀ. ದುಂಡು ಗಾತ್ರದ ದೇಹ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.

ಮರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯಿದ ನುಸಿಗಳು ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಮುದುಡುತ್ತವೆ. ನುಸಿಗಳ ರಸ ಹೀರುವುದರಿಂದ ಎಲೆಯ ಕೆಳಭಾಗವು ಕಂದು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿ ಮಿಂಚುತ್ತದೆ. ಕ್ರಮೇಣ ಎಲೆಗಳು ಹೊರ ಅಂಚಿನಿಂದ ಕೆಳಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಟ್ಟಲಾಕಾರವಾಗಿ ವುಂದುಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಹಾನಿಗೊಳಗಾದ ಎಲೆ ಬಿರುಸಾಗುವುದಲ್ಲದೇ ಎಲೆಗಳು ಹಾಗೂ ದೇಟು ಉದ್ದವಾಗುತ್ತವೆ. ಗಿಡದಿಂದ ಹೂಗಳು ಉದುರುವಿಕೆ ನುಸಿ ತಗುಲಿದ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವಾಗಿದೆ. ನುಸಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಮೆಣಸಿನ ಗಿಡಕ್ಕೆ ತಗಲುವ ಪ್ರಮಾಣ ಕನಾಂಟಕದಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷೋಂಬರ್‌ನವೆಂಬರ್ ಶಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ವುತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ವರಿಯಿಂದ ವೇ ಶಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನುಳಿದ ಶಿಂಗಳುಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು.

ನಿರ್ವಹಣೆ

- ಮೈಟ್‌ಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ನೈಸ್‌ಗ್ರಿಕವಾಗಿ ಪರೋಪ ಜೀವಿಗಳಾದ ಪ್ರೈಮೋಸೆಯಿಡ್ ಮೈಟ್‌ಗಳು, ಗುಲಗಂಜಿ ಹುಳು, ಕ್ರೈಸೋಪಾ ಮುಂತಾದವು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತವೆ.
- ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಇನೇ ವಾರ ಮತ್ತು ಸಸಿ ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ೨, ೩, ೪ ಮತ್ತು ೧೧ನೇ ವಾರದ ನಂತರ ೨.೫ ಮಿ.ಲೀ. ಡ್ಯೂಕೋಫಾಲ್ ಅಥವಾ ೧.೨ ಮಿ.ಲೀ. ಬ್ಯಾಪೆನ್‌ಡ್ರಿನ್ ಅಥವಾ ೨೦ ಗ್ರಾಂ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಗಂಧಕವನ್ನು ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಹೊಸ ಜೀಡನಾಶಕಗಳಾದ ಫಾಸ್ಟ್‌ಡ್ರೋ, ವಟ್‌ಮೆಕ ಮತ್ತು ಒಮ್‌ಡ್ರೋ ಕೂಡ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿವೆ.

೩. ಸಸ್ಯ ಹೇನು (ಎಫಿಡ್) ಮತ್ತು ಬಿಳಿನೊಣ

ಸಸ್ಯಹೇನು ವುತ್ತು ಬಿಳಿನೊಣ ಎಲೆಗಳ ಕೆಳಭಾಗದಿಂದ ಮತ್ತು ಮೆಣಸಿನ ಗಿಡದ ಬೆಳೆಯುವ ಕುಡಿಯಿಂದ ರಸ ಹೀರುವುದು. ಈ ಕೀಟಗಳು ಸಿಹಿ ಅಂಟನ್ನು ವಿಸರ್ಜಿಸುತ್ತವೆ. ಅದರ ಮೇಲೆ ಬೂಷ್ಟು ಶಿಲೀಂದ್ರ ಬೆಳೆದು

ಕರಿದಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಇವುಗಳ ಬಾಧೆಯಿಂದ ಹೂ, ಮೊಸ್ಕು ಮತ್ತು ಕಾಯಿಗಳು ಉದುರುತ್ತವೆ. ಮೊಸಿನ ಗಿಡದ ನಂಜು ರೋಗವು ಈ ಕೀಟಗಳ ಮೂಲಕ ಪಸರಿಸುವುದು.

ನಿರ್ವಹಣೆ

- ಆಸರೆ ಸಸ್ಯ ಹಾಗೂ ಕಸಗಳನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವುದು.
- ಸೂಕ್ತ ಬೆಳೆ ಕಾಲ್ಯಾ ಪದ್ಧತಿ ಅನುಸರಿಸುವುದು.
- ಬಿಳಿನೊಣ ಕೀಟ ಬಾಧೆ ಕಂಡುಬಂದಾಗ ಏ.ಎಂ.ಎ.ಎಲ್.ಎಂಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಈ ಕೀಟಗಳ ಹತೋಟಿಗೆ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿರುವ (ಉಪ್ಪಾ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ರಮಗಳು) ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಸಿಂಪಡಿಸಬೇಕು.

೪. ಸಸಿ ಕತ್ತರಿಸುವ ಕೀಡೆ

ಮರಿ ಕೀಟಗಳು ಮೊಸಿನಗಿಡ ಚಿಕ್ಕದಿದ್ದಾಗ ಮಡಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಾಟಿ ಮಾಡಿದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಮೊಸಿನ ಗಿಡದ ಕಾಂಡವನ್ನು ಕತ್ತರಿಸಿ ರಾತ್ರಿಯ ಹೊಕ್ಕು (ಇರುಳಿನಲ್ಲಿ) ತಿನ್ನುವುದು. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆಯಾಗಿ ವಾತಾವರಣಿದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆರ್ಥತೆ ಮಟ್ಟಿಕೊಂಟು ತದನಂತರ ಒಣ ಹವೆ ಮುಂದುವರಿದಾಗ ಸಸಿ ಕತ್ತರಿಸುವ ಕೀಟದ ಬಾಧೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ

- ಉಳುವೆ ವ್ಯಾಡಿ ಕಳ್ಳೆ-ಕಸ್ ಇಲ್ಲದೆಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಈ ಕೀಟ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಮರಿಕೀಟಗಳನ್ನು ಆಕಷಿಸಲು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹುಲ್ಲಿನ ರಾಶಿ ಹಾಕಿ ಅದರ ದಿಗೆ ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಮೊಸಿನಕಾಯಿ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯ ಸುತ್ತಲೂ ಆಕಷ್ಟ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹೆಸರು/ಅಲಸಂದಿ ಸಾಲುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದರಿಂದ ಬಾಧೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬಹುದು.

• ಪತಂಗಗಳು ದೀಪಕ್ಕೆ ಆಕಷ್ಟಣಿಗೆ ಜ್ಞಾಪುದರಿಂದ ಪೆಟ್ಲೊವ್ಯಾಕ್ಸ್ ಅಥವಾ ವಿದ್ಯುತ್ ದೀಪಗಳನ್ನು ಪರಿಸರಿಸಿ ಆಕಷಿಸಿ ಕೊಲ್ಲಬೇಕು.

• ಕತ್ತರಿಸುವ ಹುಳು ಹತೋಟಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಏ.ಎ.ಎಲ್.ಎಂಪಡಿಸಬೇಕು. ಅಥವಾ ಕ್ಲೊರೋಪ್ರೆರಫಾಸ್ ಏಂ ಇ.ಸಿ. ಬೆರೆಸಿ ಗಿಡದ ಸುತ್ತಲೂ ತೋಯಿಸಬೇಕು.

೫. ಕಾಯಿ ಕೊರೆಯುವ ಕೀಟಗಳು

ಹೆಲಿಕೋವಪಾರ್ ಆರ್ಟಿಜರಾ ಮತ್ತು ಸ್ವೋಡೆಪ್ರರಾ ಲಿಟ್ರರಾ ಇವೆರಡು ಪಾತರಗಿತ್ತಿ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವಾಗಿವೆ. ಹೆಲಿಕೋವಪಾರ್ ಕೀಡೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಹಾನಿಕರವಾಗಿದ್ದು ಇದು ಇತರ ಕಡಲೆ, ಹತ್ತಿ, ಓಂಬಾಟ್‌ಮೋ ಮುಂತಾದ ಇಲಂ ಬೆಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾನಿಯಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಪತಂಗವು ಮಾಸಲು ಹಳದಿ ಬಣ್ಣದಿದ್ದು ತತ್ತೀಗಳನ್ನು ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಕುಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಡುತ್ತದೆ. ಹೊರಬಂದ ಮರಿಕೀಟವು ಕಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಒಳಭಾಗವನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಕಾಯಿಗಳು ಬರಿದಾಗಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ಕೀಡೆಯು ಅನೇಕ ಕಾಯಿಗಳನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ಕೀಟಗಳು

ಕಾಯಿಯ ತುಂಬಿನ ಕೆಳಗೆ ತೊತು ಮಾಡಿ ಕಾಯಿಯ ಒಳಭಾಗ ತಿನ್ನುವುದು. ಈ ತೊತು ಮಾಡಿದ ಕಾಯಿಗಳು ಒಣಗಿದಾಗ ಬಿಳಿಯಾಗುವವು ಮತ್ತು ಈ ಕಾಯಿಗಳ ಮಾರಾಟ ಬೆಲೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

ನಿರ್ವಹಣೆ

- ಮಾಗಿ ಉಳುವೆ ತಪ್ಪದೇ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಮಣ್ಣಿನಲ್ಲಿರುವ ಕೀಟದ ಹಂತಗಳು ನಾಶವಾಗುತ್ತವೆ.

- ಮೋಹಕ ಬಲೆಯ ಬಳಕೆಯಿಂದ (ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ೪ ಬಲೆ) ಕೀಟದ ಕಣ್ಣಾವಲು ಮತ್ತು ಸಮೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು.

- ಬೆಳೆಗಳ ಕಾಳ್ಜೈ ಅನುಸರಿಸುವುದು.

- ಮೊಸಿನ ಗಿಡದ ಬೆಳೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಯಿಕೊರಕದ ಹತೋಟಿಗೆ ರಾಸಾಯನಕ ಕೀಟನಾಶಕದ ಬದಲು ಶೇ. ಇರ ಬೇವಿನ ಬೀಜದ ಕಷಾಯವನ್ನು ೨ ಮತ್ತು ೧೧ ವಾರಗಳ ನಂತರ ಅಥವಾ ಶೇ. ಇ ಬೇವಿನ ಬೀಜದ ಕಷಾಯವನ್ನು ೨ ವಾರಗಳ ನಂತರ ಮತ್ತು ಎನ್ನಾಪಿಯಿನ್ನು (ಅಂಬಿ.ಇ.) ೧೧ ವಾರಗಳ ನಂತರ ಸಿಂಪರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.

೩. ಗೊಣ್ಣೆಹುಳು

ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷ ಈ ಕೀಟದ ಭಾಧೆಯ ಯಾವ ಹೊಲದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಂತಹ ಪದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಭಾಧೆ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ದುಂಬಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯ, ಮುಂಗಾರು ತಿಂಗಳ ಮಳೆಯನ್ನೇ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಬೇರು ತಿನ್ನುವ ಗೊಣ್ಣೆ ಹುಳದ ದುಂಬಿಗಳು ಮೇ-ಜೂನ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂದ ನಂತರ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೋಶಗಳಿಂದ ಸಾರುಂಕಾಲ ೧.೫೦ ರಿಂದ ೬ ಗಂಟೆಯವರೆಗೆ ಹೊರಬಂದು ಬೇವು, ಜಾಲಿ, ಬನ್ನ ಇತ್ಯಾದಿ ಗಿಡಗಳ ಮೇಲೆ ಆಶ್ರಯಿಸಿ ಎಲೆಗಳನ್ನು ತಿಂದು, ಹೆಣ್ಣು-ಗಂಡುಗಳ ಸಂಯೋಜ ಹೊಂದಿ, ನಂತರ ಹೆಣ್ಣು ದುಂಬಿಯು ಬಿಡಿ-ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಬಿಳಿ ಮುತ್ತಿನಂತರ ದುಂಡನೆಯ ತತ್ತೀಗಳನ್ನು ಇಡುತ್ತದೆ. ಮರಿಕೀಡೆಯ ಬೇರುಗಳನ್ನು ತಿನ್ನುವುದರಿಂದ ಗಿಡಗಳು ಬಾಡಲು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತವೆ.

ನಿವಾಹಣೆ

- ದುಂಬಿಗಳು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೊರಬರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಶ್ರಯ ಗಿಡಗಳಾದ ಬನ್ನ, ಜಾಲಿ, ಬೇವು ಇತ್ಯಾದಿ ಗಿಡಗಳ ಬುಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ ೧೦ ಕೆಲೋ

ಕಾರ್ಬೋಫ್ರೂನ್ ಶೇ. ಇರ ಹರಳು ಕೀಟನಾಶಕಗಳನ್ನು ಹರಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ತತ್ತೀ ಹಾಗೂ ಮೊದಲು ಹಂತದ ಕೀಡೆಂಟನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಬಹುದು.

- ಮುಂಗಾರು ಬೆಳೆ

ಪ್ರಾರಂಭವಾದೊಡನೆ ಹೊರ ಬರುವ ದುಂಬಿಗಳನ್ನು ದೀಪದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಕಣ್ಣಸಿ ಶೇವಿರಿಸಿ ನಾಶಪಡಿಸಬೇಕು.

- ದುಂಬಿಗಳು ಇ-೬ ಅಡಿ ಎತ್ತರ ಉಳ್ಳ ಗಿಡದ ಮೇಲೆ ಆಶ್ರಯಿಸುವುದರಿಂದ ಅಂತಹ ಗಿಡಗಳಿಗೆ ಕೀಟನಾಶಕ ಸಿಂಪಡಿಸಬಹುದು (೪ ಗ್ರಾಂ ಕಾಬಾರಿಲ್ ಪ್ರತಿ ಲೀಟರ್ ನೀರಿನಲ್ಲಿ).

೨. ಗೆದ್ದಲು

ಈ ಕೀಟಗಳು ಗಿಡದ ಕಾಂಡವನ್ನು ಮಣ್ಣೆನ ಹೊದಿಕೆಯಿಂದ ಆವರಿಸಿ ಮೇಯುವುದರಿಂದ ಗಿಡಗಳು ಒಣಗುತ್ತವೆ. ಭೂಮಿಯ ತೇವಾಂಶ ಕಡಿಮೆ ಆದಂತೆ ಇವು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಾಧಿಸುತ್ತವೆ.

ನಿವಾಹಣೆ

- ಹುತ್ತಗಳನ್ನು ಅಗೆದು ರಾಣಿ ಗೆದ್ದಲನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವುದು.
- ಈ ಗೆದ್ದಲುಗಳಿಗೆ ಸೂರ್ಯನ ಪ್ರಕಾಶವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ ಕಾರಣ ಗೂಡುಗಳಿಂದ ಹೊಲದಲ್ಲಿರುವ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ಪೆಸರಿಸಲು ಮಣ್ಣೆನ ಹೊದಿಕೆಯು ಅವಶ್ಯಕ. ಹೆಚ್ಚು ತೇವಾಂಶವಿರುವಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಲುಗಳು ಮಣ್ಣೆನ ಹೊದಿಕೆ ಕಟ್ಟಲು ಅಸಾಧ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ತೇವಾಂಶ ಇರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಹುತ್ತಗಳಿಗೆ ೪ ಮಿ.ಲೀ. ಕೆಲ್ಲೋರ್‌ಪ್ರೈರಿಪಾಸ್ ಕೀಟನಾಶಕವನ್ನು ಒಂದು ಲೀಟರ್ ನೀರಿಗೆ ಬರೆಸಿದ ದ್ರಾವಣವನ್ನು ಹಾಕುವುದು.
